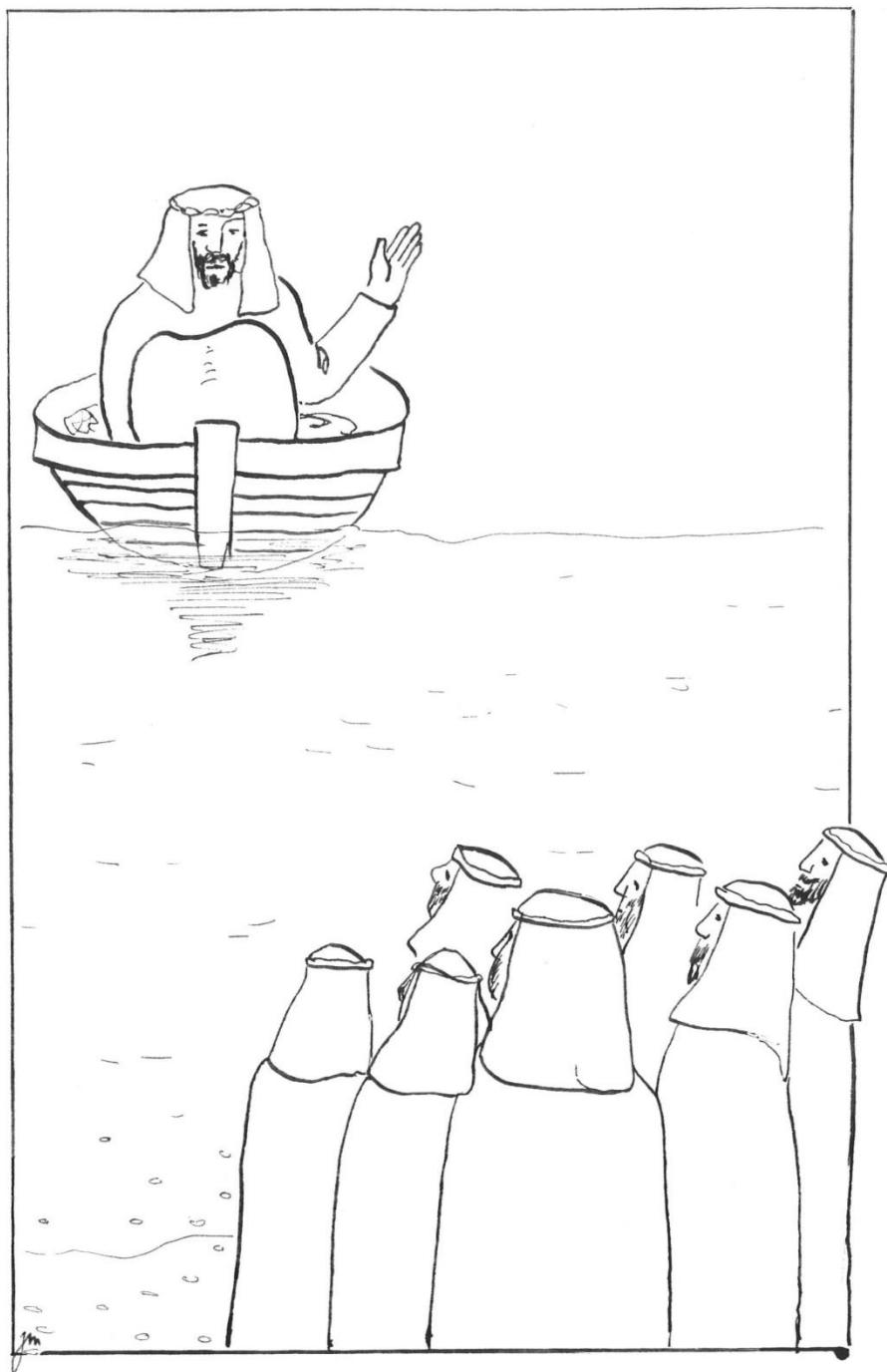

Ježíš vstoupil na jednu z těch lodí, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby trochu odrazil od břehu. Posadil se a z lodi učil zástupy.

Ježíš vstoupil na jednu z těch lodí, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby trochu odrazil od břehu. Posadil se a z lodi učil zástupy.

5. NEDĚLE V MEZIDOBÍ CYKLU C

Evangelium (Lk 5,1-11)

Když Ježíš stál u Genezaretského jezera, lidé se na něho tlačili, aby slyšeli Boží slovo. Tu spatřil u břehu stát dvě lodě. Rybáři z nich vystoupili a prali sítě. Vstoupil na jednu z těch lodí, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby trochu odrazil od břehu. Posadil se a z lodi učil zástupy. Když přestal mluvit, řekl Šimonovi: „Zajed' na hlubinu a spusťte sítě k lovení!“ Šimon mu odpověděl: „Mistře, celou noc jsme se lopotili, a nic jsme nechytily. Ale na tvé slovo spustím sítě.“ Když to udělali, zahrnuli veliké množství ryb, že se jim sítě téměř trhaly. Dali znamení společníkům v druhé lodi, aby jim přišli na pomoc, a ti přijeli. Naplnili obě lodě, až se potápěly. Když to Šimon Petr viděl, padl Ježíšovi k nohám a řekl: „Pane, odejdi ode mě: jsem člověk hříšný!“ Zmocnil se ho totiž úžas – a také všech jeho společníků – nad tím lovem ryb, které chytily; stejně i Zebedeových synů Jakuba a Jana, kteří byli Šimonovými druhy. Ježíš řekl Šimonovi: „Neboj se! Od nynějška budeš lovit lidi.“ Přirazili s loďmi k zemi, nechali všeho a šli za ním.

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Vstoupil na jednu z těch lodí, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby trochu odrazil od břehu. Posadil se a z lodi učil zástupy. Skoro hned po zahájení veřejné činnosti se Ježíš postará o to, aby měl spolupracovníky. I v tom se projevuje jeho „zřeknutí se slávy“ (kenoze, doslova „vyprázdnění“, ochuzení): on „potřebuje“ spolupracovníky, hříšné spolupracovníky! A toto povolání se děje tvář v tvář velkému zástupu, který naslouchá Božímu slovu.

Zajed' na hlubinu a spusťte sítě k lovení! Ježíš dává nečekaný pokyn právě tehdy, když tito rybáři už skončili práci. V noci nic nechytily a ve dne není příhodná doba. Tato slova jsou natolik známá a aspoň v češtině poněkud zavádějící. „Na hlubinu“ totiž vyvolává představu „sestoupení do hlubin svého nitra“. Teprve poté je možné se dočkat velkého rybolovu. Tento axiom duchovního života však v evangelním úryvku není obsažen. Jiné jazykové verze tuto dikci nemají: např. italský překlad nabízí „zajed' dál“, latinský „zajed' k vysokým (vodám)“. Běžný mylný výklad je způsobený také tím, že výraz „sestoupit“ (do nitra) je pro nás „šifrou“ pro duchovní život, která se však v Písmu nenachází. Zde se pro „duchovní život“ (setkání s Bohem) používá opačný model, vystoupení (na horu).

Z těchto dvou poznámek nám snadno vyplyne, že první posluchači pochopili Lukášovu perikopu jinak a jednodušeji. Přijali Ježíšovo slovo vážně, jednali podle něj a dočkali se rybolovu. To je první rovina textu, který má však hlubší

dimenzi: rybolov je totiž znamením evangelizace. Duchovní význam se však vždycky opírá o „základní“ (literní) smysl. Evangelizace (rybolov) je možná jen „na Ježíšovo slovo“ – On suverénně určuje, kdy (třeba i po namáhavém snažení „po celou noc“) a kam spustit síť. Bez jeho slova je veškeré snažení jen lovením naprázdno. Tento výrok tedy není výzvou k pohroužení do sebe, ale naopak k otevřenosti vůči lidem žijícím bez Krista.

Mistře, celou noc jsme se lopotili, a nic jsme nechytli. Ale na tvé slovo spustím síť. V této lidsky beznadějně situaci má Petr námitky. Projevuje se jako typický „biblický člověk“, který vede rozhovor s Bohem: „říká“ sice své, ale nelpí na svém názoru, proto je ochotný přistoupit na nerozumný Ježíšův nápad. Tato ochota „dát na Ježíšovo slovo“ je naznačena už v oslovení „mistře“, (ve smyslu nadřízený, implikuje se uznání jeho autority). Velmi sympatické je vyznání: „Na tvé slovo spustím síť“. Tím Petr dává v sázku své znalosti (on je zkušený rybář z povolání!) a svoji reputaci: nechává stranou svoje zkušenosti a spoléhá se pouze na slovo mistra. Je to však smysluplné riziko, protože Petr už viděl Kristovu moc (uzdravení tchýně).

Pane, odejdi ode mě: jsem člověk hříšný! Petr poznal Krista už předtím, ale přesto je teď užaslý (použité řecké slovo neoznačuje oslepující úžas, ale naopak „osvěčující“). Proč? Nečekal takový zázrak (ale přesto předtím ano, vždyť spustil síť, i když se mu to zdálo nesmyslné). Setkává se teď s novým Kristem. Slova „jsem hříšný“ neoznačují hříšný život apoštola, ale vzdálenost mezi člověkem a Bohem. Tak se podtrhuje, že svěřená služba nestojí na Petrových kvalitách, ale na Ježíšově slově. Nová Ježíšova tvář vyvolává pocit nepřipravenosti a úžas: je třeba osvobození od strachu skrze Boží slovo.

Ježíš řekl Šimonovi: „Neboj se! Od nynějška budeš lovit lidi.“ Přirazili s lodmi k zemi, nechali všeho a šli za ním. Podobně jako při setkání s Ježíšem krácejícím po moři nebo se Vzkříšeným, i teď je třeba osvobozujícího „neboj se“. Setkání s Boží mocí projevené při zázraku nestačí: je třeba i setkání s Božím milosrdenstvím, filantropií. A po osvobození od strachu Ježíš vyslovuje proroctví: „budeš lovit lidi“. Není to tedy povolání v přesném slova smyslu. Ježíš vábí k následování nejen slovy (Mk 1,17), ale i činem (skrze zázrak). Šimon prožil, jaké pozitivní výsledky přináší poslušnost Ježíšovu slovu, a tak je mu slovo o jeho budoucnosti (skoro) příkazem. Šimon má od nynějška lovit lidi (řecké „zógreó“ znamená zachránit k životu). Šimon bude mít „jinou, novou životní dráhu“. Jeho nový začátek je tím skutečným divem, zázrakem.

Důraz celého příběhu je na Kristově iniciativě a jednání: evangelista věnuje jen jeden verš reakci rybářů (zanechali všeho). Odpověď rybářů se opírá o Kristovo slovo a o zázrak rybolovu. I za tímto voláním stojí milosrdný Bůh, který hledá člověka.

SHRNUTÍ

Tento text dokládá, jakou sílu má Ježíšovo slovo – tak jako umožní bohatý rybolov, umožní také bohaté plody apoštolátu. „Zajeď na hlubinu“ pak nemůže být symbolickým vyjádřením výzvy vést „hluboký duchovní život“ (Bible pro to nepoužívá obraz „na hlubinu“, ale „vystoupit na horu“), ale výzvy k apoštolátu, k otevřenosti pro druhé.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Představ mohl si, že jsi rybářem na lodi a musíš nalovit spoustu ryb, abys za ně dostal peníze a uživil svou rodinu... A teď se to nedaří. Myslíš si, že dnes půjdeš domů s prázdnou; najednou se objeví Ježíš a říká, abys zkusil chytat ještě jednou! Uvěříš mu a začneš lovit – a najednou vidíš výsledek – plné síť! Ta radost. Všimni si, že důležité bylo uvěřit Ježíši! Potom se objeví nejen úlovek, ale i radost! Zkus také ty dnes říci: „Ježíši – věřím Ti“!

Starší:

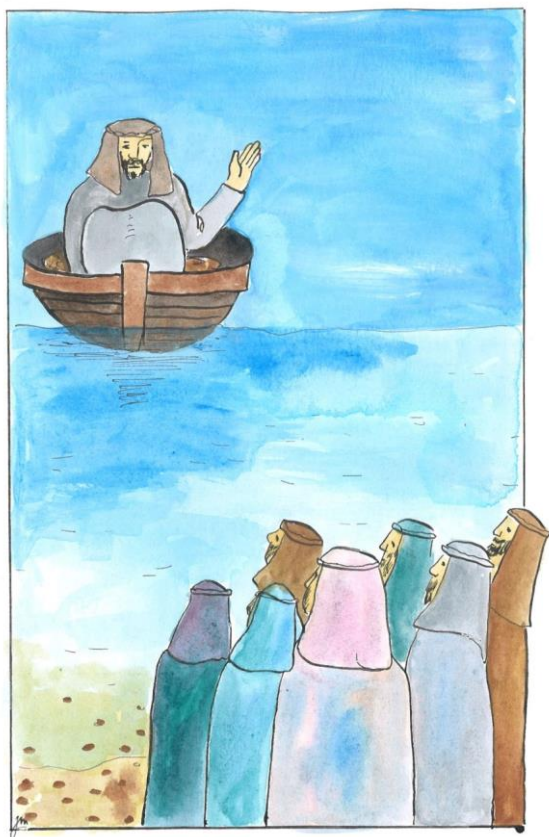
Když náš život zahálí tma a máme dojem, že se nic nedaří, zaznívá k nám Boží slovo. Může se nám zdát, že je to jenom nějaká fata morgana – zbytečný a marný sen, který se nikdy nesplní. Naše událost v evangeliu ale ukazuje, že je tomu naopak: Boží slovo je pravdivé a ukazuje řešení a nové možnosti, které bychom si ani nedokázali představit! Důsledek tohoto slova je dokonce mnohem větší než naše sny a přání. Zkusme naslouchat Ježíšovu slovu a uvěřit, že nám říká pravdu!

Zkusme si

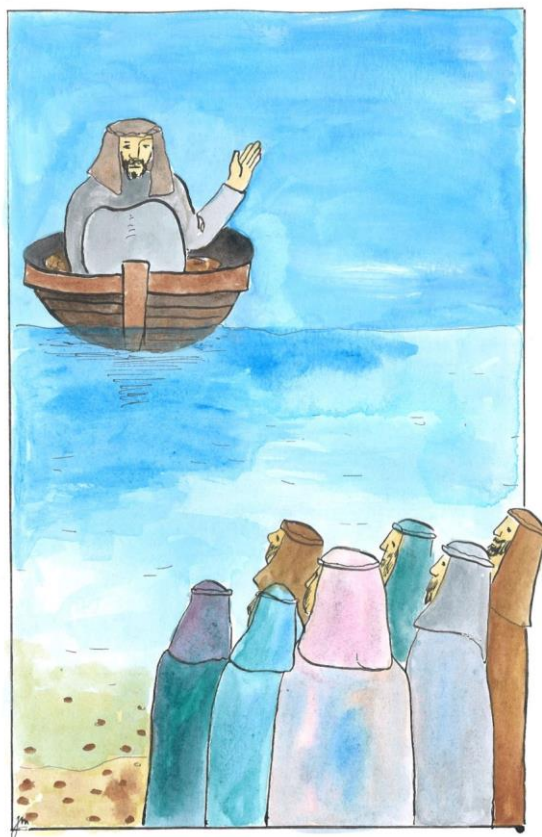
Mladší / Starší:

Být rybářem na jezeře není nic jednoduchého a je potřeba být obratný. Zkuste se pocvičit v obratnosti jedním z následujících způsobů!

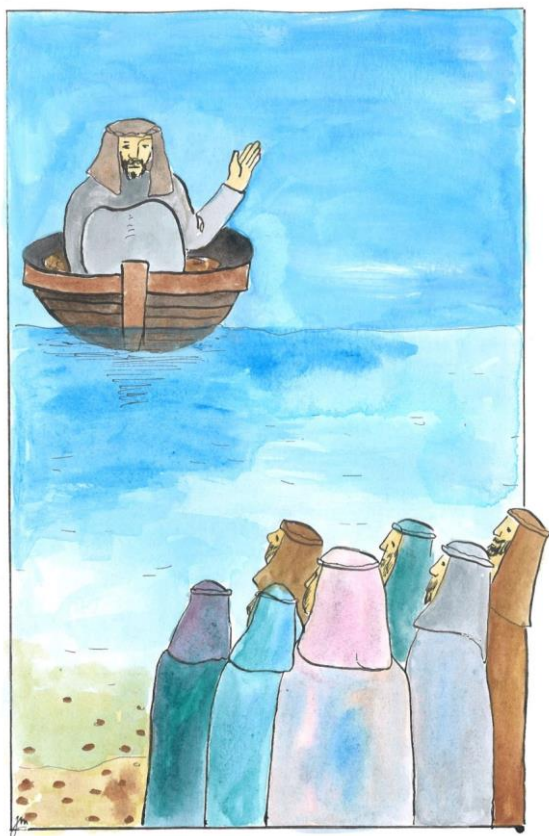
1. Zkuste nabrat do „sítě“ (šátku) míčky nebo jiné kulaté předměty rozsypané po podlaze. Kolik jich dokážete za minutu chytit, aniž byste se jich dotkli rukou?
2. Zkuste za stejný časový limit nachytat co nejvíc magnetických rybiček (k dostání např. na <https://www.mrakyhracek.cz/rybicky-a775>)
3. Jak dlouho se udržíte na „vratké lodi“ (cvičebním púlmíči nebo na hromadě narovnaných polštářů)?

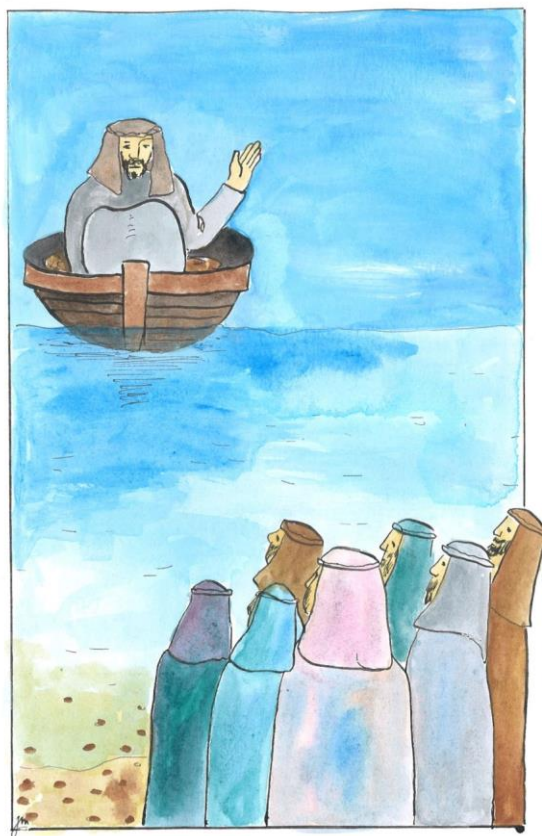
5. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 5,1-11

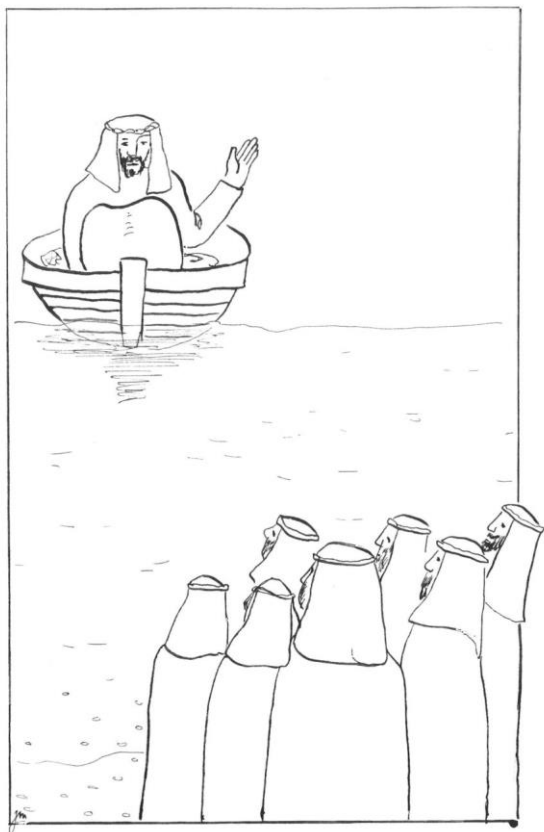
5. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 5,1-11

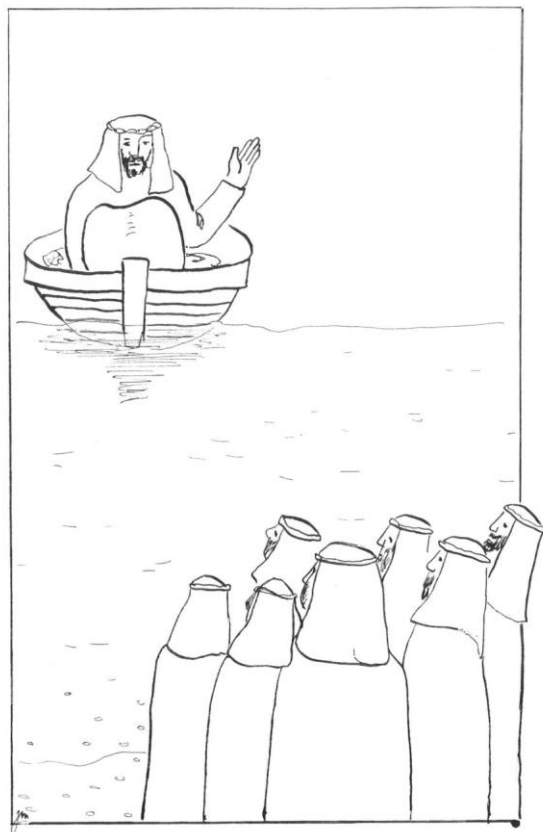
5. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 5,1-11

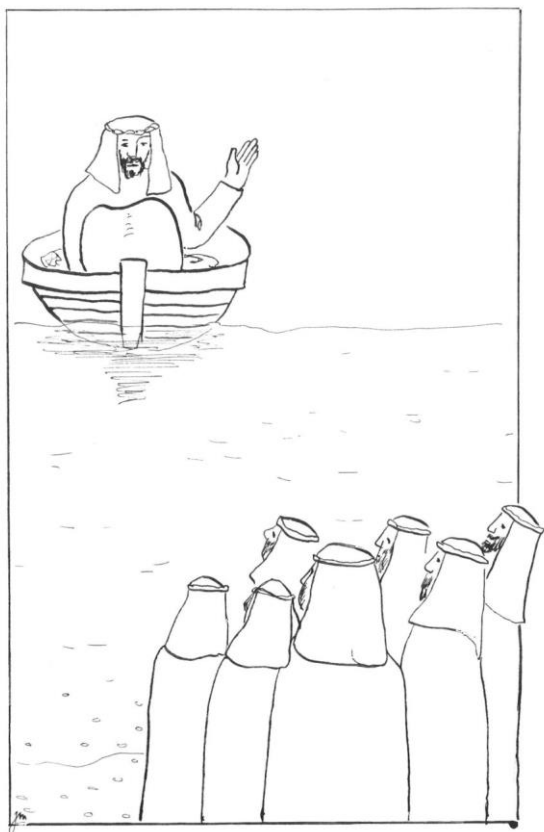
5. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 5,1-11

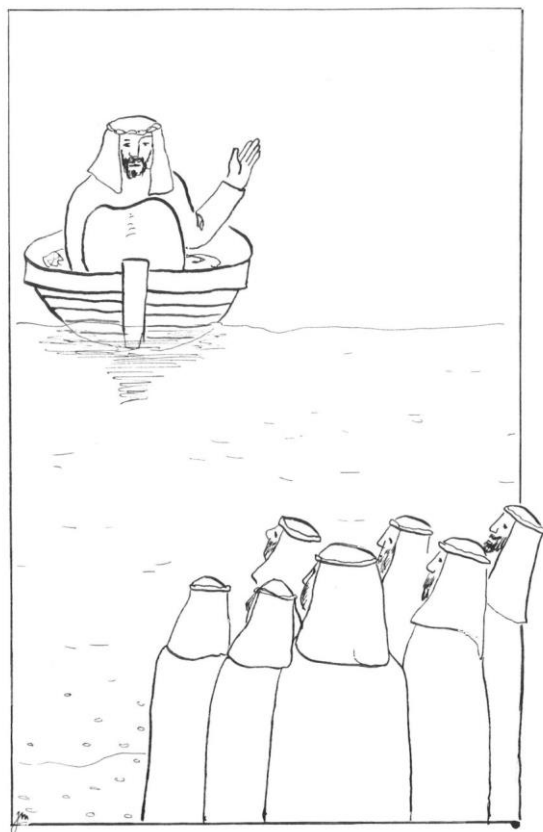
5. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 5,1-11

5. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 5,1-11

5. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 5,1-11

5. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 5,1-11